

NIEZALEŻNY ZWIĄZEK
ZAWODOWY PRACOWNIKÓW

Akademii Kaliskiej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego

AKADEMIA KALISKA
im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego

Kalisz, 25.08.2022 r.

Wpłynęło dnia

25.08.2022

L.dz.

Jego Magnificencja

Rektor Akademii Kaliskiej

Skierowano do

prof. Akademii Kaliskiej dr hab. n. med. Andrzej Wojtyła

Jego Magnificencjo

działając na podstawie m.in. art. 4, 6 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, art. 33 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo szkolnictwie wyższym i nauce (dalej: „Psw”), przedstawiamy:

Wniosek nr I

w sprawie sytuacji materialnej Pracowników Akademii Kaliskiej i przyznanie dodatkowego wynagrodzenia w wysokości 3 000 netto

Nasza Uczelnia otrzymała dodatkowo ponad 6,7 mln zł na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego na rok 2022. Jego fundamentem jest Pracownik. Zaproponowaliśmy, aby wypłacono każdemu Pracownikowi dodatkowe świadczenie, w równej wysokości, bez żadnych kryteriów, oceny osiągnięć, bez względu na zajmowane stanowisko i obecnie otrzymywane wynagrodzenie. Oznacza to, iż świadczenie to nie mogłoby mieć w żadnej części charakteru uznaniowego.

Na spotkaniu z JM Rektorem, odbytym w dniu 24 sierpnia 2022 roku, w którym uczestniczyli Pan Kanclerz oraz – w imieniu naszego Związku – Andrzej Kwiatkowski i Sławomira Janiak – otrzymaliśmy zapewnienie, iż w najbliższych dniach zostanie wypłacony stosowny ekwiwalent finansowy, zbieżny z wyżej wskazanymi kryteriami. Inicjatywę tą przyjęliśmy z uznaniem, natomiast co do zaproponowanej nam kwoty 2 500 złotych wnieśliśmy zastrzeżenia.

Jest ona za niska, nie wiąże się w żadnej mierze z przesłankami ekonomicznymi i społecznymi. Te pierwsze obejmują zestaw wielu czynników. W sprawozdaniu Uczelni za 2021 rok są niepokojące sygnały, dotyczące np. relacji między wartościami krótkoterminowych zobowiązań a wartości należności czy związane z wzrostem funduszu wynagrodzeń, tym niemniej sytuacja finansowa Uczelni jest dobra. Ważna jest głęboka pauperyzacja naszego środowiska akademickiego, recesja, niepewność jutra, rosnąca apatia, ogromna inflacja, narastająca niewiara, iż Uczelnia pozwala wielu Pracownikom godnie żyć.

Klarowy charakter mają także przesłanki społeczne. Pracownicy Uczelni osiągnęli to, czego nie udało się nikomu z kilkudziesięciu uczelni zawodowych w Polsce. W dwóch dyscyplinach zdobyliśmy uprawnienia „doktorskie”, sytuujące nas pośród uczelni akademickich, co jest decydujące dla jej powstania lub powołania Uniwersytetu. Jest to oczywiście, ogromną zasługą obecnego Kierownictwa, które wyprowadziło nas na zupełnie inne szlaki szkolnictwa wyższego. Ale nie można zapomnieć o tych, którzy umożliwili pokonanie trudności o charakterze parametryzacyjnym i kategoryzacyjnym. Wypłacenie tym ludziom, tak ofiarnym, oddanym i zasłużonym po 1 975 netto, to jest sięgnięcie tylko po 16,8 % sumy, otrzymanej z Ministerstwa, nie ma charakteru słusznego i sprawiedliwego.

Kwota 3 000 zł netto, którą zaproponowaliśmy, nie jest wygórowana; to jedynie około 26,0 % w/w środków. Czy Kierownictwa Uczelni, które mierzy tak wysoko na poziomy uniwersyteckiego funkcjonowania, nie stać na taki gest, na uczciwą odpłatę?

Wniosek nr II

w sprawie: dokonania zmian w niżej podanych partiach od „a)” do „g)” obejmujących przepisy prawne Załącznika nr 4 pt.: „Regulamin odbywania posiedzeń Senatu”, będącego Załącznikiem do Uchwały Nr 0012.2.VI.2020 Senatu Akademii Kaliskiej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego – Statut Akademii Kaliskiej im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego (dalej: „Statut”):

a) *ust. 1 §6: Projekty uchwał Senatu powinny być zaopiniowane przez właściwe komisje senackie”;*

b) *ust. 5 §6: „Wniosek o podjęcie uchwały w sprawie, o której mowa w ust. 5 (przyjęcie, zmiana albo uchylenie statutu – dopisek mój: A.K.) określając w szczególności przedmiot zmiany statutu, może skierować do Rektora Rada Uczelni, komisja statutowa Senatu albo grupa co najmniej 15 senatorów. Rektor powiadamia wnioskodawców o przyczynie nieuwzględnienia wniosku, jeśli nie wystąpił do Senatu z projektem odpowiedniej uchwały w terminie 30 dni od przedłożenia wniosku.”*

c) *ust. 8 §6: „Jeśli uchwała ma dotyczyć spraw wchodzących w zakres działania związków zawodowych, przed ich podjęciem projektodawca umożliwiwią związkom zawodowym wyrażenia opinii.”;*

d) *pkt 2 ust. 2 §7: /.../opinię formalnoprawną sporządzoną przez radcę prawnego Uczelni; dopuszcza się przedłożenie opinii sporządzonej przez innego radcę prawnego, adwokata bądź osobę posiadającą stopień naukowy w dyscyplinie prawo”;*

e) *pkt 2 ust. 1 §13: „przedstawienie stanowiska właściwych komisji senackich.”*

f) *ust.2 §17: „Rektor czuwa nad sprawnym przebiegiem posiedzenia i zachowaniem porządku”;*

g) ust. 2 i 3 §21: 2. „Członkom Senatu przysługuje prawo żądania sprostowania protokołu posiedzenia Senatu” i 3: „W razie wątpliwości o sprostowaniu, o których mowa w ust.3, decyduje Senat.”

Treść powyższych zapisów narusza przepisy prawa ustrojowego i materialnego, wyrażone głównie w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, zasady i wartości państwa prawa, wyrażone m.in. w art. 1, 2 i 7 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. - Konstytucja RP.

Uzasadnienie

Ad „a)” i „e)”: Treść tych ustępów nie jest powiązana zarówno więzią formalną, jak i materialną z zapisami Statutu, które normują organizację i funkcjonowanie Senatu. Ust. 1 §37 Statutu zakłada fakultatywność powołania komisji stałych, natomiast w świetle wykładni językowej i funkcjonalnej norma prawna ust. 1 § 6 Załącznika ma charakter obligatoryjny i brzmi: „Nakazane jest, aby projekty uchwał Senatu były zaopiniowane przez właściwe komisje senackie” lub: „Projekty uchwał Senatu m u s z ą być zaopiniowane przez właściwe komisje senackie”. Ponieważ ich nie powołano, ust. 1 §6 Załącznika nr 4 jest zbędny. Oczywiście, można sobie wyobrazić inny zapis: „Projekty uchwał Senatu powinny być zaopiniowane przez właściwe komisje, o ile zostaną powołane”, ale przecież byłoby to niepotrzebne, nielogiczne.

Wyrażanie opinii, przedstawianie wniosków, krytyka określonych rozwiązań mają się odbywać w czasie posiedzeń Senatu. Jeśli dopuszcza się inny sposób procedowania – należy po prostu powołać stosowne komisje i określić ich uprawnienia.

Ad b) Należy wyróżnić dwie grupy problemów:

1. Unormowanie kategorii podmiotów:

Nie ma żadnych podstaw faktycznych i prawnych, nie ma stosownej normy kompetencyjnej rangi ustawowej, która umożliwiłaby selekcję tylko trzech grup podmiotów, właściwych w sprawach inicjowania procesu przyjęcia, zmiany i uchylenia statutu: Rady Uczelni, komisji statutowych Senatu i grupy co najmniej 15 senatorów.

Jeśli chodzi o Radę Uczelni, sytuacja jest prosta i oczywista. Ma ona na mocy art. 18 ust. 1 pkt 1 Psw możliwość opiniowania projektu statutu, a więc i powyższe uprawnienie jest zasadne. Właściwość senatu, określona w art. 28 Psw, nie normuje zapisu ust. 6, iż w omawianej materii władne są tylko „komisja statutowa” i grupa co najmniej 15 senatorów. Pomijając już fakt, iż nie wiadomo, co to znaczy: „komisja statutowa”, a nawet jeśli przyjmie się domniemanie jej działania w opisywanej sprawie, dlaczego podobnego uprawnienia nie mają inne „właściwe komisje senackie” (i jakie; dlaczego tej, którą wyróżniono z nazwy, przyznano te uprawnienia, a innym nie, jakie są tego powody, kryteria, kto o tym ma decydować, dlaczego itd.)? Nie wiadomo również, dlaczego wskazaną kompetencję ma grupa 15 senatorów, a nie na przykład 5 czy 10, z czego wynika taka, a nie

inna liczba, wreszcie nie wiadomo, jaki ma być jej skład osobowy, na przykład dopuszczalność w niej liczby studentów, przedstawicieli nauczycieli akademickich itd.

Reasumując, wskazując na zamkniętą liczbę uprawnionych podmiotów w sferze przedmiotowego działania naruszono materię art. 18, 23 i 28 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Psw. Praktyczne negatywne efekty tego stanu już zaistniały. Gdy związki zawodowe wystąpiły do Jego Magnificencji z wnioskiem o procedowanie sprawy powołania rad wydziałowych i związanych z tym zmian Statutu, w odpowiedzi z dnia 24 maja 2022 r. powołano się właśnie na powyższe ust. 5 i 6. Wskazano nam, iż w tej sprawie powinniśmy się zwrócić do Rady Uczelni, a ta dopiero będzie mogła skierować stosowny wniosek do Rektora. Jest to niedopuszczalne nie tylko z punktu widzenia powołanych na wstępie konkretnych przepisów prawnych. Działanie takie narusza jedno z podstawowych praw podmiotowych publicznych, wywodzących się z praw politycznych.

2. Kompetencje Rektora

Idąc powyższym śladem należy wskazać, iż również niedopuszczalny jest ten fragment zapisu Ust. 6, który brzmi: „Rektor powiadamia wnioskodawców o przyczynie nieuwzględnienia wniosku, jeśli nie wystąpił do Senatu z projektem odpowiedniej uchwały w terminie 30 dni od przedłożenia wniosku.” Rektor nie może decydować o tym, co należy do kompetencji Senatu, jako organu kolegialnego. Nie pozwala na to norma prawna, zapisana głównie w art. 23 Psw, w § 28 Statutu, jak również wskazane wyżej zasady i wartości państwa prawa.

Ad c) Psw (art. 34) zapewnia związkom zawodowym przedstawianie opinii w sprawach statutu, z czym związany zapis ust. 6 § 35 Statutu. Treść ust. 8 § 6 wychodzi poza wskazane powyższe uregulowania i oceny prawne, mieści się w obrębie konstrukcji *contra legem*. Wprowadzając nieoznaczony podmiot, który za pomocą równie nieoznaczonych kryteriów decyduje o tym, co należy i co nie należy do zakresu działania związków zawodowych, umiejscawia zawarte w załączniku nr 4 rozwiązanie prawne w sferze władzy tzw. dyskrecjonalnej, umownej.

Ad d) Jest rzeczą oczywistą, iż skomplikowana materia języka prawnego wymaga często sporządzenia opinii prawnej w zakresie na przykład objaśniania określonych przepisów prawnych, wprowadzanej instytucji prawnej itp. Nie jest jednak zrozumiałe i nie może być przyjęte rozwiązanie, zawarte w komentowanym pkt 2 ust. 2§7, gdyż narusza reguły prawidłowego normowania zakresów podmiotowych i przedmiotowych, adresata i warunków zastosowania tego przepisu.

Przyjęta konstrukcja jest niebezpieczna także z innego z punktu widzenia: tworzenia i stosowania prawa w naszej Uczelni. Pozwala dowolnie nim instrumentalizować za pomocą określonej (takiej lub innej) opinii prawnej, która „pasuje” decydentowi/decydentom, wybierać takiego lub innego prawnika, w przypadku braku zgody na wynik opinii szukać na przykład kontr opinii.

Ad f) Ta rzecz ma drugorzędne znaczenie, ale warto przy noweli i nad nią się pochylić. Zapis ust. 2 § 17 nie koresponduje z zapisem §8 Załącznika nr 4. Powinno więc być: „Rektor lub upoważniony przez niego członek Senatu, który prowadzi jego obrady, czuwa nad sprawnym przebiegiem posiedzenia i zachowaniem porządku”.

Ad g) Zapisy te są niejasne, niespójne, zbyt wieloznaczne i naruszają prawa poszczególnych senatorów do wyrażania swojej opinii czy/i wątpliwości. W tą sferę nie może wchodzić wola większości; nie mają oni uprawnienia do kolegialnego decydowania. Wkradł się tutaj także mały błąd: powinno być: „o którym mowa w ust. 2”

Reasumując, w żadnym akcie wykonawczym nie mogą się znaleźć przepisy prawne, niezgodne z ustawą upoważniającą, z duchem i wartościami prawa. Jest oczywiste, iż projekt uchwały określonej w ust. 5 § 6 może przedłożyć Senatowi wyłącznie Rektor (lub działający w jego imieniu prowadzący posiedzenie), ale prawo do wniesienia uwag, propozycji, wniosków co do przedmiotu uchwały Senatu, przyjęcia, zmiany lub uchYLENIA Statutu, ma każdy senator, jak również każdy członek naszej wspólnoty akademickiej. Może to uczynić w dowolnej formie, składając stosowny dokument na ręce każdego z senatorów lub do obojętnie jakiej jednostki naszej Uczelni. Podobne prawo ma związek zawodowy, organizacja studencka czy stowarzyszenie itp. i w tej mierze nie może być żadnego pośrednika (np. Rady Uczelni), który byłby łącznikiem między Senatem a członkami wspólnoty uczelnianej.

Związane z treścią danego wniosku czynności następcze nie mają charakteru fakultatywnego, nie zależą od woli jakiegokolwiek decydenta. **Obowiązkiem Rektora, jako Przewodniczącego Senatu (lub prowadzącego posiedzenie),** jest poddanie danej kwestii debacie senackiej, a gdy trzeba - zasięgnięcia opinii prawnej. Ostatecznie związane z tym kwestie **rozstrzyga Senat (łącznie z Rektorem, jako jego przewodniczącym), a nie – Rektor, jako organ samodzielny.** I dlatego niedopuszczalne z punktu widzenia prawa było podjęcie decyzji o nie skierowaniu naszego wniosku o powołanie rad wydziałowych na posiedzenie Senatu.

2 uwagami na ustale

Przewodniczący
NZZP AKADEMII KALISKIEJ

Andrzej Kwiatkowski